

N:o 58.

Ank. till Riksd. kansli den 15 april 1898, kl. 11 f. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående statsverkets öfvertagande af rusthållares skyldighet att bekosta rustningshästs skoning under tjänstgöring.

(1:a U. A.)

Under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver landtförsvarsärenden för den 4 nästlidne februari har Kongl. Maj:t i en samma dag aflåten proposition (n:o 57) föreslagit Riksdagen att medgifva, att statsverket måtte från och med nästkommande års början öfvertaga den rusthållare vid indelta rusthållskavalleriet åliggande skyldighet att anskaffa hästskor, söm och broddar till rustningshästen under tjänstgöring, dock med fortfarande förpligtelse för rusthållare att ansvara för att rustningshästen vid inställelse till tjänstgöring vore försedd med erforderlig skoning; samt

att den rusthållarne sålunda beredda lindring måtte fortfara, så länge medel för rustningshästens skoning under tjänstgöring af Riksdagen anvisades.

Till åberopade statsrådsprotokollet hade föredragande departementschefen anført följande.

Med erinran, att statsverket, jemlikt kongl. förordningen den 19 juni 1885, under vissa vilkor numera öfvertagit den rusthållarne vid

indelta rüsthållskavalleriet åliggande skyldighet att anskaffa och underhålla häst- och sadelmunderings- med flera persedlar vid nämnda kavalleri, men att rusthållarne härigenom icke befriats från det dem enligt äldre författningar tillkommande åliggande att anskaffa hästskor, söm och broddar för skoning af nummerhästarne under tjänstgöring vid militära öfningar, hade uti en vid sistlidna års riksdag väckt motion framhållits, hurusom ett fortfarande bibehållande af sistberörda åliggande icke syntes öfverenstämma med den princip, som gjort sig gällande i författningarna om lindring i rustningsbesväret; och hade Riksdagen i anledning af nämnda framställning uti skrifvelse den 18 maj 1897 anhållit, att, enär det påpekade förhållandet syntes förtjent af uppmärksamhet och den utgift, som skulle drabba statsverket genom rusthållets befriande från ifrågavarande skoningskostnad, måste anses vara af ringa betydelse, Kongl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, huruvida icke rusthållares kostnad för skoning af nummerhäst under tjänstgöring skulle kunna af statsverket öfvertagas.

Till åtlydnad af erhållen befallning att inkomma med utredning i ämnet, hade arméförvaltningen å intendentsdepartementet, efter det t. f. inspektören för kavalleriet blifvit hörd, i yttrande af den 26 november sistlidet år anført, att, enär kostnaderna för nummerhästarnes skoning komme att, i mån af kavalleriets fortgående organisation, öfverflyttas på statsverket för hela kavalleriet, undantagandes vid Lifregementets dragoner, Lifregementets husarer och Smålands husarregemente, den kostnad — uppgående i medeltal under åren 1894—1896 för samtliga nämnda regementen till 1,540 kronor årligen — hvilken genom öfvertagande af skoningen komme att drabba statsverket, syntes allt för obetydlig för att påkalla någon höjning i de statsanslag, från hvilka dessa ökade kostnader hufvudsakligen skulle bestridas, nemligen från anslagen till det icke garnisonerade infanteriets och det indelta kavalleriets vapenöfningar samt till volontärskolor.

För egen del erinrade departementschefen, hurusom i ofvanberörda kongl. förordning den 19 juni 1885 föreskrifvits såsom vilkor för öfverflyttning på statsverket af persedelsanskaffningen vid rusthållskavalleriet, bland annat, att staten samtidigt skulle erhålla fri dispositionsrätt till motsvarande, af rusthållarne anskaffade persedlar, som skulle till kronan afleveras i enlighet med de af Kongl. Maj:t den 24 april samma år gifna bestämmelser. Bland de i dessa bestämmelser angifna häst- och sadelmunderingspersedlar, hvilka för framtiden skulle af kronan bekostas, funnes icke upptagna ifrågavarande för rustningshästens skoning under

tjenstgöringstillfällen erforderliga persedlarne hästskor, söm och broddar, hvilkas anskaffning blifvit rusthållarne anbefald genom kongl. förordningen den 11 maj 1795 angående indelade ryttares och dragoners beklädnad, beväring och utredning.

Då anskaffningen af alla öfriga i denna förordning omförmälda hästmunderingspersedlar numera öfvertagits af statsverket, borde rusthållarne befrias jemväl från att tillhandahålla nämnda skoningspersedlar, hvilkas värde, enligt den lemnade utredningen, uppginge till jembörelsevis obetydligt belopp. I sammanhang med ett dylikt medgifvande borde dock förklaras, att derigenom icke inträffat någon rubbning i den skyldighet, rusthållarne för närvarande egde att ansvara för att rustningshäst vore behörigen skodd, då den å samlingsplats öfverlemnades till tjenstgöring. Enär emellertid den genom förstnämnda förordning rusthållarne beredda lindring i persedelsanskaffningen vid kavalleriet komme att fortfara endast så länge ett det upphörda åliggandet motsvarande statsanslag af Riksdagen anvisades, borde ett dylikt förbehåll fastas äfven vid beviljandet af den nu ifrågasatta eftergiften i rustningsbesväret.

Med tillstyrkande af bifall till Kongl. Maj:ts förevarande framställning, hemställer utskottet,

att Riksdagen må medgifva:

att statsverket må från och med nästkommande års början öfvertaga den rusthållare vid indelta rusthållskavalleriet åliggande skyldighet att anskaffa hästskor, söm och broddar till rustningshästen under tjenstgöring, dock med fortfarande förpligtelse för rusthållare att ansvara för att rustningshästen vid inställelse till tjenstgöring är försedd med erforderlig skoning; samt att den rusthållarne sålunda beredda lindring må fortfara, så länge medel för rustningshästens skoning under tjenstgöring af Riksdagen anvisas.

Stockholm den 15 april 1898.

På statsutskottets vägnar:

CHR. LUNDEBERG.